

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
16 oktober 2007	2070802600	DK. 2007/2875	16 november 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Kamervragen over de vermeende gezondheid van zuivelproducten			

_____ Geachte Voorzitter,

Mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beantwoord ik hierbij de vragen van het lid Thieme (PvdD) over de vermeende gezondheid van zuivelproducten (ingezonden 16 oktober 2007).

1

Kent u het artikel "Melk onmiskenbaar gezond voor de mens"? 1)

Ja.

2

Heeft Wageningen Universiteiten Researchcentrum (WUR) een bijzondere leerstoel Zuivelkunde, die wordt gefinancierd door de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) en wordt bezet door de Corporate Director Research van Campina? Zo ja, op basis van welke criteria wordt de onafhankelijkheid van een bijzondere leerstoel getoetst, wie voert deze toetsing uit en wordt deze toetsing voorafgaand aan de benoeming of achteraf gedaan? Zo nee, wie financiert dan deze leerstoel?

Ja, er is een bijzondere leerstoel zuivelkunde. Deze wordt gefinancierd door de Nederlandse Zuivel Organisatie en bezet door de heer Van Hooijdonk, die tevens werkzaam is als directeur onderzoek bij Campina.

De verantwoordelijkheid voor het benoemen van bijzondere hoogleraren ligt bij de Universiteit, zoals is vastgelegd in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Dat geldt ook voor de toetsing van wetenschappelijke kwaliteit en onafhankelijkheid.

3

Kunt u aangeven hoe de onafhankelijkheid van wetenschappelijke instellingen als WUR gegarandeerd kan blijven, wanneer bijzondere leerstoelen vanuit het bedrijfsleven worden gefinancierd?

Binnen de wetenschapsbeoefening bestaat een systeem van controles en checks op de wetenschappelijke onafhankelijkheid van de universiteiten. Daarnaast vind ik het van groot belang dat er tussen de wetenschap en het bedrijfsleven verbindingen worden gelegd ter versterking van de kennisinfrastructuur.

4

Kunt u aangeven welke controlemechanismen u heeft ingebouwd om belangenverstrengeling door financiering van bijzondere leerstoelen door het bedrijfsleven te voorkomen?

Leerstoelgroepen worden geregeld getoetst door visitatiecommissies op wetenschappelijke kwaliteit.

5

Kunt u aangeven of deze controlemechanismen afdoende zijn om de onafhankelijkheid van het wetenschappelijk onderzoek blijvend te garanderen? Zo ja, waarom?

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen heeft een advies uitgebracht over dit vraagstuk. Het kabinet zal zijn reactie over dit advies binnenkort naar de Kamer sturen. Er is vooralsnog geen reden om te twijfelen aan de kwaliteit van de controlemechanismen.

6

Kunt u aangeven of u de uitspraak "melk is onmiskenbaar gezond voor de mens" voldoende genuanceerd vindt, gelet op het feit dat er tal van wetenschappelijke publicaties zijn die aangeven dat op z'n minst vraagtekens te zetten zijn bij de gezondheidsclaims van zuivelproducenten? 2) Zo ja, betekent dit dat u de wetenschappelijke publicaties over de negatieve gezondheidsaspecten van zuivel niet serieus neemt? Op basis waarvan doet u dat? Zo neen, waarom niet?

Het is goed dat er ruimte is voor het zetten van vraag- en uitroepstekens. Dat is juist de kern van onafhankelijke wetenschap en wetenschappelijke discussie. Overigens adviseert het Voedingscentrum op basis van de richtlijnen gezonde voeding (Gezondheidsraad) en op basis van wetenschappelijke inzichten in de *richtlijnen voedselkeuze* melk op te nemen in het pakket basisvoedingsmiddelen.

7

Kunt u aangeven op welke wijze u garandeert dat bij de wetenschapsbeoefening aan de (deels) door u gefinancierde wetenschappelijke instellingen peer reviews en andere vormen van wetenschappelijke toetsing in voldoende mate worden ingezet om de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de onderzoeksresultaten te garanderen?

Zie antwoorden op vraag 4 en 5.

Datum Kenmerk
16 november 2007 DK. 2007/2875

Vervolgblad
3

8

Kunt u aangeven of u de garantie heeft dat in het kader van de bijzondere leerstoel Zuivelkunde ook onderzoek wordt gedaan naar de negatieve aspecten van zuivel en de risico's verbonden aan zuivelconsumptie? Zo ja, op welke wijze garandeert u de betrouwbaarheid en openbaarheid van de onderzoeksresultaten? Zo neen, waarom niet en bent u voornemens die alsnog te garanderen?

Volgens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek bepalen universiteiten in Nederland zélf hun onderzoeksagenda. Garanties voor thema's voor universitair onderzoek kan en zal ik dus niet geven.

9

Deelt u de mening dat, in het licht van de Reclame Code voor voeding en de EU-verordening 1924/2006/EG, op basis van de uitspraken van professor Van Hooijdonk op melkverpakkingen de claim "onmiskenbaar gezond voor de mens" zou kunnen worden toegestaan? Zo ja, op basis van welke wetenschappelijke inzichten en in hoeverre zijn die gestaafd door middel van peer review en andere wetenschappelijke toetsingen? Zo neen, op welke wijze voorkomt u dat deze uitspraken van vertegenwoordigers van de wetenschap op melkverpakkingen verschijnen?

Gezondheidsclaims dienen te voldoen aan de claimverordening 1924/2006/EG. In deze verordening staat beschreven dat gezondheidsclaims moeten worden onderbouwd en dat deze voor gebruik moeten worden voorgelegd aan de EFSA. De VWA ziet toe op de naleving van de claimverordening.

10

Kunt u aangeven of uitspraken van vertegenwoordigers van kennisinstellingen voldoende worden gereguleerd door peer review en andere vormen van wetenschappelijke toetsing alvorens deze worden ingezet voor gezondheidsclaims op productverpakkingen? Zo ja, waaruit blijkt dat en hoe verhoudt zich dit tot de regels ten aanzien van de Europese Verordening met betrekking tot gezondheidsclaims op productverpakkingen? Zo neen, waarom niet? Op welke wijze en binnen welke termijn gaat u dat verbeteren?

Zie antwoorden op de vraag 4, 5 en 9.

11

Bent u bereid een inventarisatie te maken van de betrouwbaarheid en openbaarheid van derde geldstromen op de ontwikkeling van het wetenschappelijk onderzoek aan door de overheid mede gefinancierde Nederlandse kennisinstellingen? Zo ja, op welke termijn en op welke wijze? Zo neen, waarom niet?

Datum Kenmerk
16 november 2007 DK. 2007/2875

Vervolgblad
4

————— Nee, een beter alternatief is volstrekte openheid over de herkomst van het geld en de personen die bijzondere leerstoelen bekleden, zoals ook in dit geval is gebeurd. Iedereen kan zien wie de leerstoel betaalt en waar deze hoogleraar verder nog werkt.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

1) website:

http://www.wur.nl/NL/nieuwsagenda/nieuws/Melk_onmiskenbaar_gezond_voor_de_mens.html

2) http://www.pcrm.org/health/Info_on_Veg_Diets/dairy.html